

**METODA SUBDOMENIILOR LA REZOLVAREA SISTEMELOR DE ECUAȚII
INTEGRALE SINGULARE, DEFINITE PE CONTURURI
NETEDE ÎNCHISE ÎN PLANUL COMPLEX**

Maria CAPCELEA, Titu CAPCELEA

Catedra Matematica Aplicată

It is proposed a calculation scheme of the sub-domain method for the approximate solving of systems of singular integral equations defined on simple closed and smooth contour in the complex plane. The theoretical justification of this method in the Hölder spaces scale is obtained.

Un număr mare de lucrări științifice sunt dedicate problemei rezolvării aproximative a ecuațiilor integrale singulare (EIS) (*a se vedea*, de exemplu, [1-7] și bibliografia din ele). În particular, a fost cercetată metoda subdomeniilor pentru rezolvarea EIS în cazul când acestea sunt definite pe cercul unitate al planului complex [8], sau pe segment al axei reale [9-10]. În lucrările recente [11-12] a fost obținută fundamentarea teoretică a acestei metode în spațiile Lebesgue L_p ($1 < p < \infty$) în cazul când ecuația este definită pe contur simplu, neted și închis în planul complex, iar coeficienții acesteia sunt funcții continue după Hölder.

În prezenta lucrare se va obține fundamentarea teoretică în scara spațiilor Hölder a metodei subdomeniilor pentru rezolvarea sistemelor de EIS (SEIS), definite pe contururi închise și netede arbitrare din planul complex.

1. Definiții și notații

Fie Γ un contur neted și închis ce mărginește domeniul monoconex F^+ , iar $F^- = \bar{\square} \setminus \{F^+ \cup \Gamma\}$, $\bar{\square}$ – planul complex complet. Vom considera că punctul $z = 0 \in F^+$.

Fie $t = \psi(w)$ funcția Riemann a conturului Γ ce realizează transformarea conformă a exteriorului cercului $\Gamma_0 = \{w : |w| = 1\}$ în exteriorul lui Γ astfel încât $\psi(\infty) = \infty$, $\psi'(\infty) = d > 0$. Vom spune că conturul Γ aparține clasei Λ , dacă funcția Riemann a acestui contur posedă derivată continuă de ordinul I.

Fie l lungimea conturului Γ , iar $t = t(s)$, $s \in [0; l]$ este ecuația parametrică a acestuia. Vom nota prin s_k , $k = \overline{0, 2n}$, punctele segmentului $[0; l]$ ce reprezintă valorile lungimii de arc s și care corespund nodurilor Féjer:

$$t_k = \psi(\exp(2\pi i k / (2n + 1))) \equiv \psi(w_k), \quad k = \overline{0, 2n}, \quad i^2 = -1. \quad (1)$$

Vom nota prin $H_\beta(\Gamma)$, $\beta \in (0; 1]$ spațiul Banach de funcții ce satisfac pe Γ condiția Hölder cu exponenta β , înzestrat cu norma

$$\|g\|_\beta = \|g\|_{C(\Gamma)} + H(g; \beta), \quad H(g; \beta) = \sup_{t' \neq t''} \left\{ |t' - t''|^{-\beta} |g(t') - g(t'')| \right\}, \quad t', t'' \in \Gamma,$$

unde $C(\Gamma)$ este spațiul tuturor funcțiilor continue pe Γ cu norma $\|g\|_C = \|g\|_{C(\Gamma)} := \max_{t \in \Gamma} |g(t)|$.

Dacă X este un spațiu normat, atunci vom nota prin $[X]_m$ spațiul de vectori m -dimensionali cu componente din X și cu norma egală cu suma normelor componentelor, iar prin $[X]_{m \times m}$ – spațiul de matrici de dimensiune $m \times m$ cu elemente din X și cu norma

$$\|A\| := \max_k \sum_{j=1}^m \|a_{jk}\|_X, \quad A = \{a_{jk}\}_{j,k=1}^m.$$

Pentru norma elementului $g \in H_\beta^m := [H_\beta(\Gamma)]_m$ vom utiliza notația $\|g\|_{\beta, m}$.

2. Aproximarea funcțiilor cu polinoame de interpolare Lozinski

Pentru orice funcție $g(t) \in C(\Gamma)$ definim polinoamele de interpolare Lozinski

$$(L_n g)(t) = \sum_{k=0}^{2n} \frac{1}{h_k} \int_{s_k}^{s_{k+1}} g(t(s)) ds \cdot L_k(t), \quad t \in \Gamma, \quad (2)$$

unde $h_k = s_{k+1} - s_k$, $k = \overline{0, 2n}$, $s_0 = 0$, $s_{2n+1} = 1$, iar

$$L_k(t) = (t_k t^{-1})^n \prod_{r=0, r \neq k}^{2n} \frac{t - t_r}{t_k - t_r} = \sum_{r=-n}^n \Lambda_r^{(k)} t^r, \quad t \in \Gamma, k = \overline{0, 2n} \quad (3)$$

sunt polinoamele fundamentale de interpolare Lagrange.

În această secțiune vom stabili estimări pentru viteza de convergență a procesului de interpolare (2), (3) în scara spațiilor Hölder $H_\beta(\Gamma)$, $\beta \in (0; 1]$. Deoarece spațiile Hölder nu sunt separabile [13], nu este posibilă aproximarea întregului spațiu cu agregate finit-dimensionale. Însă, problema formulată poate fi depășită pentru unele subclase de funcții din $H_\beta(\Gamma)$.

Teorema 1. Fie $\Gamma \in \Lambda$, iar $g(t) \in H_\alpha(\Gamma)$, $\alpha \in (0; 1]$. Dacă nodurile t_k , $k = \overline{0, 2n}$, din componența polinoamelor (3) sunt calculate conform formulei (1), iar $\beta \in (0; \alpha)$, atunci

$$\|g - L_n g\|_\beta \leq \frac{c_1 + c_2 \ln n}{n^{\alpha-\beta}} H(g; \alpha). \quad (4)$$

Aici și în cele ce urmează vom nota prin c_1, c_2, \dots constante concrete ce nu depind de n .

Demonstrație. Deoarece $\|g - L_n g\|_\beta = \|g - L_n g\|_C + H(g - L_n g; \beta)$, vom estima cele două mărimi din partea dreaptă a ultimei egalități. Avem:

$$|g(t) - (L_n g)(t)| \leq \|g - U_n g\|_C + \|U_n g - L_n g\|_C = \|g - U_n g\|_C + \sum_{k=0}^{2n} \frac{1}{h_k} \int_{s_k}^{s_{k+1}} |g(t_k) - g(t(s))| ds \cdot |L_k(t)|, \quad (5)$$

unde $(U_n g)(t) = \sum_{k=0}^{2n} g(t_k) L_k(t)$ este polinomul de interpolare Lagrange, construit după rețeaua de noduri (1).

Vom estima mărimea $|g(t_k) - g(t(s))|$ pentru $s \in [s_k; s_{k+1}]$, $k = \overline{0, 2n}$. Ținând cont de inegalitatea $|g(t_k) - g(t(s))| \leq \omega(g; |t_k - t(s)|)$, unde $\omega(g; \delta) := \sup_{|t' - t''| \leq \delta} |g(t') - g(t'')|$ este modulul de continuitate al

funcției $g(t)$, precum și de relația $|t_k - t(s)| = \left| \int_{s_k}^s t'(s) ds \right| \leq h_k \|t'(s)\|_C = h_k$, $s \in [s_k; s_{k+1}]$, obținem

$$|g(t_k) - g(t(s))| \leq \omega(g; h_k), \quad k = \overline{0, 2n}. \quad (6)$$

Acum vom estima h_k , $k = \overline{0, 2n}$. Vom utiliza proprietatea bine cunoscută a conturului neted – lungimea mesarc($\overline{t'}, t''$) a arcului mai mic ce unește punctele t' și t'' de pe Γ nu întrece lungimea coardei $|t' - t''|$, înmulțită la un număr constant r_0 :

$$\text{mesarc}(\overline{t'}, t'') \leq r_0 |t' - t''|, \quad (7)$$

(r_0 nu depinde de poziționarea punctelor t' și t'' pe Γ și se determină de conturul Γ ; de exemplu, în cazul când Γ coincide cu circumferința Γ_0 , avem $r_0 = \pi/2$). Avem:

$$h_k = s_{k+1} - s_k = \text{mesarc}(\overline{t_k}, t_{k+1}) \leq r_0 |t_{k+1} - t_k| = r_0 \left| \int_{w_k}^{w_{k+1}} \psi'(\tau) d\tau \right| \leq r_0 \|\psi'\|_C \text{mesarc}(\overline{w_k}, w_{k+1}) \leq r_0 \|\psi'\|_C \frac{\pi}{2} |w_{k+1} - w_k| = r_0 \pi \|\psi'\|_C \sin \frac{\pi}{2n+1} \leq r_0 \pi \|\psi'\|_C \frac{1}{n}, n \geq 2.$$

Atunci, în relația (6) vom avea $|g(t_k) - g(t(s))| \leq (r_0 \pi \|\psi'\|_C + 1) \omega(g; 1/n)$, $s \in [s_k; s_{k+1}]$, și deci

$$\|U_n g - L_n g\|_C \leq (r_0 \pi \|\psi'\|_C + 1) \omega(g; 1/n) \lambda_n, \tag{8}$$

unde $\lambda_n := \max_{t \in \Gamma} \sum_{k=0}^{2n} |L_k(t)|$ sunt constantele de interpolare Lebesgue. Ținând cont de inegalitățile

$\lambda_n \leq c_3 + c_4 \ln n$, $\|g - U_n g\|_C \leq (c_5 + c_6 \ln n) E_n(g)$, ($E_n(g)$ fiind cea mai bună aproximare uniformă

a funcției $g(t)$ în clasa de polinoame P_n , $P_n = \{p_n(t) : p_n(t) = \sum_{k=-n}^n \alpha_k t^k \mid \alpha_k \in \mathbb{C}, t \in \Gamma\}$),

$E_n(g) \leq c_7 \omega(g; 1/n) \leq c_7 \frac{H(g; \alpha)}{n^\alpha}$ ($g \in H_\alpha(\Gamma)$), care au fost stabilite în [7], obținem:

$$\|g - L_n g\|_C \leq \frac{c_8 + c_9 \ln n}{n^\alpha} H(g; \alpha). \tag{9}$$

Vom estima acum mărimea $H(g - L_n g; \beta)$. Fie t' și t'' sunt două puncte arbitrare ale conturului Γ . Vom analiza separat două cazuri posibile de amplasare a acestora:

$$\text{a) } |t' - t''| > \frac{1}{n} \text{ și b) } 0 < |t' - t''| \leq \frac{1}{n}.$$

În cazul a), ținând cont de inegalitatea (9), vom avea:

$$\eta_n := \frac{|g(t') - (L_n g)(t') - g(t'') + (L_n g)(t'')|}{|t' - t''|^\beta} \leq \frac{|g(t') - (L_n g)(t')|}{|t' - t''|^\beta} + \frac{|g(t'') - (L_n g)(t'')|}{|t' - t''|^\beta} \leq 2 \frac{c_8 + c_9 \ln n}{n^{\alpha-\beta}} H(g; \alpha)$$

În cazul b) vom avea:

$$\eta_n \leq \frac{1}{|t' - t''|^\beta} (|g(t') - g(t'') + (U_n g)(t'') - (U_n g)(t')| + |(U_n g - L_n g)(t') - (U_n g - L_n g)(t'')|) = I_1 + I_2.$$

Termenul I_1 a fost estimat în [7, p.49]: $I_1 \leq \frac{c_{10} + c_{11} \ln n}{n^{\alpha-\beta}} H(g; \alpha)$. Pentru a estima termenul I_2 , vom utiliza relația $\|p'_n\|_C \leq c_{12} n \|p_n\|_C$, $\forall p_n \in P_n$ [7, p.43]:

$$I_2 = \frac{1}{|t' - t''|^\beta} |(U_n g - L_n g)(t') - (U_n g - L_n g)(t'')| = \frac{1}{|t' - t''|^\beta} \left| \int_{t'}^{t''} (U_n g - L_n g)'(\tau) d\tau \right| \leq \|(U_n g - L_n g)'\|_C \text{mesarc}(\overline{t'}, t'') \frac{1}{|t' - t''|^\beta} \leq c_{12} n \|U_n g - L_n g\|_C r_0 |t' - t''|^{1-\beta}.$$

Conform inegalității (8), obținem $I_2 \leq \frac{c_{13} + c_{14} \ln n}{n^{\alpha-\beta}} H(g; \alpha)$, și atunci estimațiile I_k , $k = \overline{1, 2}$, implică

$\eta_n \leq \frac{c_{15} + c_{16} \ln n}{n^{\alpha-\beta}} H(g; \alpha)$. Această estimație împreună cu cea obținută în cazul a) și relația (9) implică inegalitatea (4).

Teorema este demonstrată.

3. Schema de calcul a metodei subdomeniilor pentru rezolvarea SEIS

În spațiul Banach H_α^m ($\alpha \in (0;1]$) vom considera SEIS

$$\sum_{j=1}^m \left(c_{rj}(t)\varphi_j(t) + \frac{d_{rj}(t)}{\pi i} \int_{\Gamma} \frac{\varphi_j(\tau)}{\tau-t} d\tau + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} h_{rj}(t,\tau)\varphi_j(\tau) d\tau \right) = f_r(t) \quad (t \in \Gamma, r = \overline{1,m}), \quad (10)$$

în care funcțiile $c_{rj}(t), d_{rj}(t), f_r(t) \in H_\alpha(\Gamma)$, $h_{rj}(t,\tau) \in H_\alpha(\Gamma \times \Gamma)$ sunt cunoscute, iar $\varphi_j(t)$ sunt funcții necunoscute. Vom nota $\varphi(t) = \{\varphi_j(t)\}_{j=1}^m$, $f(t) = \{f_r(t)\}_{r=1}^m$, $C(t) = \{c_{rj}(t)\}_{r,j=1}^m$, $D(t) = \{d_{rj}(t)\}_{r,j=1}^m$, $K(t,\tau) = \{h_{rj}(t,\tau)\}_{r,j=1}^m$. Atunci, sistemul (10) poate fi scris sub formă matriceală

$$(M\varphi)C(t)\varphi(t) + D(t) \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma} \frac{\varphi(\tau)}{\tau-t} d\tau + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} K(t,\tau)\varphi(\tau) d\tau = f(t), \quad t \in \Gamma. \quad (11)$$

Din considerente de comoditate, vom scrie ecuația (11) sub forma echivalentă

$$(M\varphi)A(t)(P\varphi)(t) + B(t)(Q\varphi)(t) + (T\varphi)(t) = f(t), \quad t \in \Gamma, \quad (12)$$

unde $A(t) = C(t) + D(t)$, $B(t) = C(t) - D(t)$, $(T\varphi)(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} K(t,\tau)\varphi(\tau) d\tau$, $S = \{\delta_{sk} S_{1j}\}_{s,k=1}^m$, $P = (I + S)/2$,

$Q = I - P$, I – operatorul identic în H_α^m , S_{1j} – operatorul singular cu nucleu Cauchy scalar, δ_{sk} – simbolul lui Kronecker.

Vom defini schema de calcul a metodei subdomeniilor pentru rezolvarea SEIS (11). Soluția aproximativă a SEIS (11) se va căuta sub forma vector-funcției polinomiale

$$\varphi_n(t) = \sum_{k=-n}^n \alpha_k^{(n)} t^k, \quad t \in \Gamma, \quad (13)$$

ai cărei coeficienți $\alpha_k := \alpha_k^{(n)} = (\alpha_{k1}, \dots, \alpha_{km})$ sunt vectori numerici m -dimensionali necunoscuți.

Conform metodei subdomeniilor, acești vectori îi vom găsi din condiția ca integrala de la funcția residuală $(M\varphi_n)(t) - f(t)$ să fie egală cu zero pe fiecare dintre segmentele $[s_l; s_{l+1}]$, $l = \overline{0, 2n}$:

$$\int_{s_l}^{s_{l+1}} [(M\varphi_n)(t(s)) - f(t(s))] ds = 0, \quad l = \overline{0, 2n}. \quad (14)$$

Schema de calcul (13), (14) definește următorul sistem de ecuații algebrice liniare (SEAL) pentru a determina necunoscutele α_k , $k = \overline{-n, n}$:

$$\begin{aligned} & \sum_{k=0}^n \int_{s_l}^{s_{l+1}} A(t(s))[t(s)]^k ds \cdot \alpha_k + \sum_{k=-n}^{-1} \int_{s_l}^{s_{l+1}} B(t(s))[t(s)]^k ds \cdot \alpha_k + \\ & + \sum_{k=-n}^n \frac{1}{2\pi i} \int_{s_l}^{s_{l+1}} \int_{\Gamma} K(t(s), \tau) \tau^k d\tau ds \cdot \alpha_k = \int_{s_l}^{s_{l+1}} f(t(s)) ds, \quad l = \overline{0, 2n}, \end{aligned} \quad (15)$$

sau, scris pe coordonate, vom avea:

$$\begin{aligned} & \sum_{k=0}^n \sum_{j=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} a_{rj}(t(s))[t(s)]^k ds \cdot \alpha_{kj} + \sum_{k=-n}^{-1} \sum_{j=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} b_{rj}(t(s))[t(s)]^k ds \cdot \alpha_{kj} + \\ & + \sum_{k=-n}^n \sum_{j=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} h_{rj}(t(s), \tau) \tau^k d\tau ds \cdot \alpha_{kj} = \int_{s_l}^{s_{l+1}} f_r(t(s)) ds, \quad r = \overline{1,m}, \quad l = \overline{0, 2n}, \end{aligned} \quad (16)$$

unde $A(t) = \{a_{rj}(t)\}_{r,j=1}^m$, $B(t) = \{b_{rj}(t)\}_{r,j=1}^m$, $K(t,\tau) = \{h_{rj}(t,\tau)\}_{r,j=1}^m$, $\alpha_k = \{\alpha_{kj}\}_{j=1}^m$, $k = \overline{-n, n}$.

4. Fundamentarea teoretică a metodei subdomeniilor

Următoarea teoremă ne dă fundamentarea teoretică în scara spațiilor Hölder H_β^m , $\beta \in (0;1]$, a schemei de calcul (13), (16) pentru rezolvarea aproximativă a SEIS (11).

Teorema 2. Fie că se îndeplinesc următoarele condiții:

1. Curba pe care este definit SEIS (11) aparține clasei Λ ;

2. Matricele de funcții (MF) $A(t), B(t) \in H_\alpha^{m \times m}$, $\alpha \in (0;1]$;

3. $\det A(t)\det B(t) \neq 0$, $t \in \Gamma$;

4. Toți indicii parțiali de stânga $\kappa_j, j = \overline{1, m}$, ai MF $B^{-1}(t)A(t)$ sunt egali cu zero;

5. $K(t, \tau) \in [H_\alpha(\Gamma \times \Gamma)]_{m \times m}$ (uniform în raport cu ambele variabile);

6. $\dim \text{Ker} M = 0$;

7. $0 < \beta < \alpha \leq 1$;

8. Punctele $s_l \in [0;1]$, $l = \overline{0, 2n}$, reprezintă valorile lungimii de arc s pentru care are loc relația $t(s_l) = t_l$, $l = \overline{0, 2n}$, unde $t = t(s)$, $s \in [0;1]$ este ecuația parametrică a conturului Γ , iar $t_l, l = \overline{0, 2n}$ formează pe Γ sistemul de noduri Féjer (1).

Atunci, pentru toate valorile numărului $n \geq n_1$, unde n_1 este cel mai mic număr natural determinat de relația

$$\frac{c_{17} + c_{18} \ln n_1}{n_1^{\sigma(\alpha) - \beta}} \leq q < 1,$$

SEAL (15) are soluție unică $\alpha_k, k = \overline{-n, n}$, iar șirul soluțiilor aproximative $\varphi_n(t)$, construit conform formulei (13), converge când $n \rightarrow \infty$ în norma spațiului H_β^m către soluția exactă $\varphi(t)$ a SEIS (11) pentru orice parte dreaptă $f(t) \in H_\alpha^m$. Pentru viteza de convergență a șirului soluțiilor aproximative este adevărată estimarea

$$\|\varphi - \varphi_n\|_{\beta, m} \leq \frac{c_{19} + c_{20} \ln n}{n^{\sigma(\alpha) - \beta}},$$

în care $\sigma(\alpha) = \alpha$ când $\alpha \in (0;1)$ și $\sigma(1) = 1 - \delta$, $\delta > 0$ este un număr arbitrar oricât de mic.

Demonstrație. Schema de calcul (13), (14) scrisă sub formă operatorială ia următorul aspect:

$$(M_n \varphi_n \equiv) (L_n M \varphi_n)(t) = (L_n f)(t), \quad (17)$$

unde L_n este operatorul de interpolare Lozinski, definit de formulele (2), (3).

În virtutea condițiilor 2)-4) ale teoremei 2, MF $B^{-1}(t)A(t)$ admite factorizare canonică de stânga în raport cu conturul Γ :

$$B^{-1}(t)A(t) = C_+(t)C_-(t), \quad t \in \Gamma, \quad (18)$$

unde $C_+^{\pm 1}(t) \in P[H_\alpha^{m \times m}]$, $C_-^{\pm 1}(t) \in Q[H_\alpha^{m \times m}] \oplus \{\text{const}\}$. Atunci, SEIS (12) se poate reprezenta sub forma echivalentă

$$(\tilde{M} \varphi \equiv) ((V + K_1 + K_2) \varphi)(t) = f_1(t), \quad (19)$$

în care $V = PC_- + QC_+^{-1}$, $K_1 = QC_-P + PC_+^{-1}Q$, $K_2 = C_+^{-1}B^{-1}K$, $f_1(t) = C_+^{-1}(t)B^{-1}(t)f(t)$.

Spre deosebire de cazul metodei de cologații sau cel al cuadraturilor mecanice [7], ecuația operatorială (17) ce descrie metoda subdomeniilor nu este echivalentă ecuației

$$(\tilde{M}_n \tilde{\varphi}_n \equiv) (L_n (V + K_1 + K_2) T_n \tilde{\varphi}_n)(t) = (L_n f_1)(t). \quad (20)$$

De aceea, demonstrația teoremei 2 se va efectua în două etape:

1) Se va arăta că începând cu careva număr n ecuația (20) are soluție unică, iar șirul de soluții $\tilde{\varphi}_n$ converge către soluția ecuației (19) (care este și soluția ecuației (12));

2) Se va arăta că pentru șirul de soluții φ_n , generat conform metodei subdomeniilor, are loc

$$\|\varphi_n - \tilde{\varphi}_n\|_{\beta, m} \rightarrow 0, n \rightarrow \infty.$$

Drept urmare, vom avea $\|\varphi_n - \varphi\| \leq \|\varphi_n - \tilde{\varphi}_n\| + \|\tilde{\varphi}_n - \varphi\| \rightarrow 0, n \rightarrow \infty$. La fel se va obține o estimare a vitezei de convergență a șirului soluțiilor aproximative φ_n către soluția exactă φ .

Etapa 1. Vom considera ecuațiile (19) și (20) în spațiul H_β^m și, respectiv, subspațiul $P_n^m := [P_n]_m$. În P_n^m se introduce aceeași normă ca și în H_β^m . Utilizând un rezultat ce ține de teoria metodelor aproximative pentru rezolvarea ecuațiilor operatoriale, stabilit de Gabdulkhayev (*a se vedea* teorema 7 în [4]), vom arăta că pentru n suficient de mari operatorul $L_n(V + K_1 + K_2)T_n$, definit de membrul stâng al ecuației (20), este inversabil ca operator ce acționează în subspațiul P_n^m . Pentru orice $x_n \in P_n^m$ avem:

$$\|\tilde{M}x_n - \tilde{M}_n x_n\|_{\beta, m} \leq \|g_1 - L_n g_1\|_{\beta, m} + \|g_2 - L_n g_2\|_{\beta, m}, \quad (21)$$

unde $g_1 := Vx_n$, $g_2 := (K_1 + K_2)x_n$. Deoarece $C_-, C_+^{-1} \in H_\alpha^{m \times m}$, $x_n \in H_\alpha^m$, evident că $g_1 \in H_{\sigma(\alpha)}^m$. Atunci, conform teoremei 1, vom avea:

$$\|g_1 - L_n g_1\|_{\beta, m} \leq \frac{c_1 + c_2 \ln n}{n^{\sigma(\alpha) - \beta}} H(g_1; \alpha) \quad (0 < \beta < \alpha \leq 1). \quad (22)$$

În [7, p.87], cu ajutorul condițiilor 2) și 5) ale teoremei 2, s-a arătat că $K_1 + K_2 : H_\beta^m \rightarrow H_\alpha^m$ ($0 < \beta < \alpha \leq 1$), iar pentru fiecare $y(t) \in H_\beta^m$ are loc inegalitatea $H((K_1 + K_2)y; \alpha) \leq c_{21} \|y\|_{\beta, m}$. În cazul de față $x_n(t) \in H_\alpha^m \subset H_\beta^m$ ($\beta < \alpha$) și, de aceea, $(K_1 + K_2)x_n \in H_\alpha^m$, iar $H((K_1 + K_2)x_n; \alpha) \leq c_{21} \|x_n\|_{\beta, m}$. Atunci, conform teoremei 1, avem:

$$\|g_2 - L_n g_2\|_{\beta, m} \leq \frac{c_1 + c_2 \ln n}{n^{\alpha - \beta}} H((K_1 + K_2)x_n; \alpha) \leq \frac{c_{22} + c_{23} \ln n}{n^{\alpha - \beta}} \|x_n\|_{\beta, m}. \quad (23)$$

În baza inegalităților (22) și (23) în relația (21) obținem:

$$\|\tilde{M}x_n - \tilde{M}_n x_n\|_{\beta, m} \leq \varepsilon_n \|x_n\|_{\beta, m}, \quad \forall x_n \in P_n^m, \quad (24)$$

unde $\varepsilon_n := \frac{c_{24} + c_{25} \ln n}{n^{\sigma(\alpha) - \beta}} \rightarrow 0, n \rightarrow \infty$.

Deoarece ecuațiile (19) și (12) sunt echivalente, conform condițiilor 2)-6) ale teoremei 2, operatorul \tilde{M} este inversabil în H_β^m .

Ușor se verifică că $\tilde{M}^{-1}f_1 = M^{-1}f$ și atunci $\|\tilde{M}^{-1}\| \leq c_{26}$, unde $c_{26} := \|\tilde{M}^{-1}\| \|BC_+\|$. În baza condițiilor 2) și 3) ale teoremei 2, pentru orice vector-funcție (VF) $f(t) \in H_\alpha^m$ avem $f_1(t) = C_+^{-1}(t)B^{-1}(t)f(t) \in H_\alpha^m$ și atunci, conform teoremei 1, obținem:

$$\|f_1(t) - (L_n f_1)(t)\|_{\beta, m} \leq \delta_n, \quad (25)$$

unde $\delta_n := \frac{c_1 + c_2 \ln n}{n^{\alpha - \beta}} H(f_1; \alpha) \rightarrow 0, n \rightarrow \infty$. Acum, ținând cont de inegalitățile (24) și (25), conform teoremei 7 din [4] conchidem că pentru fiecare n ce satisface inegalitățile

$$\xi_n := c_{26} \varepsilon_n \leq q < 1, \quad (26)$$

ecuația (20) are o singură soluție $\tilde{\varphi}_n(t) = \sum_{k=-n}^n \tilde{\alpha}_k t^k$ pentru orice parte dreaptă din P_n^m , iar șirul de soluții $\tilde{\varphi}_n(t)$ converge către soluția $\varphi(t)$ a ecuației (19). Pentru viteza de convergență are loc estimația:

$$\|\varphi(t) - \tilde{\varphi}_n(t)\|_{\beta, m} \leq \frac{c_{26}}{1-q} (\xi_n \|f_1\|_{\beta, m} + \delta_n) \leq \frac{c_{27} + c_{28} \ln n}{n^{\sigma(\alpha)-\beta}}. \quad (27)$$

Etapa 2. Fie $\varphi_n(t) = \sum_{k=-n}^n \alpha_k t^k$ și $\tilde{\varphi}_n(t) = \sum_{k=-n}^n \tilde{\alpha}_k t^k$ sunt soluțiile ecuațiilor (17) și, respectiv, (20).

Coefficienții $\alpha_k, k = \overline{-n, n}$, sunt soluția sistemului (15), iar $\tilde{\alpha}_k, k = \overline{-n, n}$, a unui SEAL analog, definit de ecuația (20). Ecuația (20) este echivalentă ecuației

$$L_n(Q(AP + BQ + T)\tilde{\varphi}_n) = L_n(Qf), \quad (28)$$

unde $Q(t) := (C_+(t))^{-1}B^{-1}(t)$. Pentru l fixat ($l = \overline{0, 2n}$) vom înmulți ambii membri ai ecuației matriceale definite de sistemul (15) la matricea $Q(t_l), t_l = t(s_l)$. Ținând cont că $Q(t) \neq 0, t \in \Gamma$, drept rezultat, vom obține un sistem echivalent. În spațiul finit-dimensional $X_{m(2n+1)}$ de vectori cu $m(2n+1)$ componente complexe, în care norma este definită ca suma modulelor componentelor, considerăm ultimul sistem și cel definit de ecuația (28)

$$N\zeta = g, \quad \tilde{N}\tilde{\zeta} = \tilde{g},$$

$$\text{unde } N = \{N_{lk}\}, \tilde{N} = \{\tilde{N}_{lk}\}, g = \left\{ \int_{s_l}^{s_{l+1}} Q(t_l)f(t(s))ds \right\}, \tilde{g} = \left\{ \int_{s_l}^{s_{l+1}} Q(t(s))f(t(s))ds \right\}, \zeta = \{\alpha_k\}, \tilde{\zeta} = \{\tilde{\alpha}_k\}, l = \overline{0, 2n},$$

$$k = \overline{-n, n}, \quad N_{lk} = \int_{s_l}^{s_{l+1}} Q(t_l)R(t(s))ds, \tilde{N}_{lk} = \int_{s_l}^{s_{l+1}} Q(t(s))R(t(s))ds, R(t(s)) = P(t(s))[t(s)]^k + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} K(t(s), \tau)\tau^k d\tau,$$

$$P(t(s)) = \begin{cases} A(t(s)), & k = \overline{0, n} \\ B(t(s)), & k = \overline{-n, -1} \end{cases}. \text{Ținând cont că norma de vector introdusă în spațiul } X_{m(2n+1)} \text{ este compati-$$

bilă cu următoarea normă de matrice $\|W\| = \max_j \sum_{i=1}^{m(2n+1)} |W_{ij}|$ ($W = \{W_{ij}\}_{i,j=1}^{m(2n+1)}$), vom estima norma $\|N - \tilde{N}\|$.

Dacă $P(t) = \{p_{ij}(t)\}_{i,j=1}^m, Q(t) = \{q_{ri}(t)\}_{r,i=1}^m$, iar $\zeta = (\alpha_{-n,1}, \dots, \alpha_{-n,m}, \alpha_{-n+1,1}, \dots, \alpha_{-n+1,m}, \dots, \alpha_{n,1}, \dots, \alpha_{n,m})^T$.

Atunci, simplu se verifică că $N - \tilde{N}$ este o matrice în blocuri de dimensiune $(2n+1) \times (2n+1)$, fiecare element al căreia reprezintă o matrice pătrată de ordinul m :

$$N - \tilde{N} = \left\{ \left\{ \sum_{i=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} (q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))) \rho_{ij}^{(k)}(t(s)) ds \right\}_{r=1, m} \right\}_{l=0, 2n, k=-n, n},$$

unde $\rho_{ij}^{(k)}(t(s)) := p_{ij}(t(s))[t(s)]^k + \frac{1}{2\pi i} \int_{\Gamma} h_{ij}(t(s), \tau)\tau^k d\tau$. Astfel, vom avea:

$$\begin{aligned} \|N - \tilde{N}\| &= \max_{\substack{k=-n, n \\ j=1, m}} \sum_{l=0}^{2n} \sum_{r=1}^m \left| \sum_{i=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} (q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))) \rho_{ij}^{(k)}(t(s)) ds \right| \leq \\ &\leq \max_{\substack{k=-n, n \\ j=1, m}} \sum_{r=1}^m \sum_{i=1}^m \int_0^C |q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))| |\rho_{ij}^{(k)}(t(s))| ds. \end{aligned} \quad (29)$$

Mărimile $|q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))|$, $r, i = \overline{1, m}$ ($q_{ri} \in H_\alpha(\Gamma)$) se estimează complet analog mărimii $|g(t_k) - g(t(s))|$, $s \in [s_k; s_{k+1}]$ din teorema 1:

$$|q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))| \leq c_{29} \omega(q_{ri}; \frac{1}{n}) \leq \frac{c_{30} H(q_{ri}; \alpha)}{n^\alpha} \leq \frac{c_{31}}{n^\alpha}, i, r = \overline{1, m}. \quad (30)$$

La fel, deoarece $p_{ij}(t) \in H_\alpha(\Gamma)$, $h_{ij}(t, \tau) \in H_\alpha(\Gamma \times \Gamma)$, vom avea:

$$|\rho_{ij}^{(k)}(t(s))| \leq c_{32}, i, j = \overline{1, m}, k = \overline{-n, n}. \quad (31)$$

Atunci, în baza relațiilor (30) și (31), din (29) avem:

$$\|N - \tilde{N}\| \leq \frac{c_{33}}{n^\alpha} m^2 = \frac{c_{34}}{n^\alpha} \rightarrow 0, n \rightarrow \infty. \quad (32)$$

Vom estima acum norma $\|g - \tilde{g}\|$. Avem:

$$\begin{aligned} \|g - \tilde{g}\| &= \left\| \left\{ \left\{ \sum_{i=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} (q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))) f_i(t(s)) ds \right\}_{r=\overline{1, m}} \right\}_{l=\overline{0, 2n}} \right\| = \left| \sum_{l=0}^{2n} \sum_{r=1}^m \left| \sum_{i=1}^m \int_{s_l}^{s_{l+1}} (q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))) f_i(t(s)) ds \right| \right| \\ &\leq \sum_{r=1}^m \sum_{i=1}^m \int_0^1 |q_{ri}(t_l) - q_{ri}(t(s))| |f_i(t(s))| ds. \end{aligned}$$

Acum, deoarece $f_i(t) \in H_\alpha(\Gamma)$, $i = \overline{1, m}$, și datorită relației (30), obținem:

$$\|g - \tilde{g}\| \leq \frac{c_{34}}{n^\alpha} m^2 = \frac{c_{35}}{n^\alpha} \rightarrow 0, n \rightarrow \infty. \quad (33)$$

Inversabilitatea matricei \tilde{N} (începând cu numerele n determinate din relația (26)) a fost demonstrată mai sus. Ținând cont de aceasta, de condițiile (32) și (33), precum și de inegalitatea $\frac{1}{n^\alpha} < \frac{\ln n}{n^{\alpha-\beta}}$, ($0 < \beta < \alpha \leq 1$), conform teoremei 7 din [4] putem afirma că pentru numerele n ce satisfac relației (26) sistemul $N\zeta = g$ are soluție unică și $\|\zeta - \tilde{\zeta}\| = \sum_{j=1}^m \sum_{k=-n}^n |\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}| \leq \frac{c_{37}}{n^\alpha}$ ($\alpha \in (0; 1]$). De aici rezultă că, pentru numerele n definite de relația (26), SEAL (15) are soluție unică și

$$\|\varphi_n(t) - \tilde{\varphi}_n(t)\|_{C^m} = \sum_{j=1}^m \left\| \sum_{k=-n}^n (\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}) t^k \right\|_C \leq c_{38} \sum_{j=1}^m \sum_{k=-n}^n |\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}| \leq \frac{c_{39}}{n^\alpha}. \quad (34)$$

Vom estima mărimea $H(\varphi_n - \tilde{\varphi}_n; \beta)$. Avem $H(\varphi_n - \tilde{\varphi}_n; \beta) = \sum_{j=1}^m H\left(\sum_{k=-n}^n (\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}) t^k; \beta\right)$. Pentru j fixat

($j = \overline{1, m}$) vom considera polinoamele $p_n(t) := \sum_{k=-n}^n (\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}) t^k$. Având $t', t'' \in \Gamma$, vom separa două cazuri:

$$\text{a) } |t' - t''| \leq \frac{1}{n}; \quad \text{b) } |t' - t''| > \frac{1}{n}.$$

În primul caz, ținând cont că $p_n(t) \in H_\alpha(\Gamma)$, $\forall \alpha \in (0; 1]$, vom avea:

$$\gamma_n := \frac{|p_n(t') - p_n(t'')|}{|t' - t''|^\beta} \leq \frac{H(p_n; \alpha) |t' - t''|^\alpha}{|t' - t''|^\beta} \leq H(p_n; \alpha) \frac{1}{n^{\alpha-\beta}} \quad (0 < \beta < \alpha \leq 1),$$

și atunci $H(p_n; \beta) = \sup_{t' \neq t''} \gamma_n \leq H(p_n; \alpha) \frac{1}{n^{\alpha-\beta}}$, iar

$$H(\varphi_n - \tilde{\varphi}_n; \beta) = \sum_{j=1}^m H(p_n; \beta) \leq \frac{mH(p_n; \alpha)}{n^{\alpha-\beta}} \leq \frac{c_{40}}{n^{\alpha-\beta}}. \quad (35)$$

În cel de-al doilea caz vom utiliza estimăția (34) și vom obține:

$$\begin{aligned} H(\varphi_n - \tilde{\varphi}_n; \beta) &= \sum_{j=1}^m \sup_{t' \neq t''} \gamma_n \leq \sum_{j=1}^m \sup_{t' \neq t''} \frac{|p_n(t')| + |p_n(t'')|}{|t' - t''|^\beta} \leq \\ &\leq 2 \sum_{j=1}^m \left\| \sum_{k=-n}^n (\alpha_{kj} - \tilde{\alpha}_{kj}) t^k \right\|_C \sup_{t' \neq t''} \frac{1}{|t' - t''|^\beta} \leq \frac{2c_{39}}{n^{\alpha-\beta}}. \end{aligned} \quad (36)$$

Estimațiile (35) și (36) împreună ne dau

$$H(\varphi_n - \tilde{\varphi}_n; \beta) \leq \frac{c_{41}}{n^{\alpha-\beta}}, \quad 0 < \beta < \alpha \leq 1, \quad (37)$$

iar în baza relațiilor (34) și (37), obținem $\|\varphi_n(t) - \tilde{\varphi}_n(t)\|_{\beta, m} \leq \frac{c_{42}}{n^{\alpha-\beta}}$. De aici, ținând cont și de relația (27), obținem:

$$\|\varphi(t) - \varphi_n(t)\|_{\beta, m} \leq \frac{c_{19} + c_{20} \ln n}{n^{\sigma(\alpha)-\beta}}, \quad 0 < \beta < \alpha \leq 1.$$

Astfel, teorema 2 este demonstrată.

Referințe:

1. Иванов В.В. Теория приближенных методов и ее применение к численному решению сингулярных интегральных уравнений. - Киев: Наукова Думка, 1968. - 287 с.
2. Гохберг И.Ц., Фельдман И.А. Уравнения в свертках и проекционные методы их решения. - Москва: Наука, 1971. - 352 с.
3. Prossdorf S., Silbermann B. Projektionsverfahren und die naherungsweise losung singularer gleichungen. - Leipzig: Teubner-Texte, 1977. - 227 с.
4. Габдулхаев Б.Г. Оптимальные аппроксимации решений линейных задач. - Казань: Госуниверситет, 1980. - 232 с.
5. Белоцерковский С.М., Лифанов И.К. Численные методы в сингулярных интегральных уравнениях. - Москва: Наука, 1985. - 256 с.
6. Prossdorf S., Silbermann B. Numerical analysis for integral and related operator equations.- Berlin: Akademie Verlag, 1991. - 542 p.
7. Золотаревский В.А. Конечномерные методы решения сингулярных интегральных уравнений на замкнутых контурах интегрирования. - Кишинев: Штиинца, 1991. - 136 с.
8. Кадушин В.П. Об одном полиномиальном методе решения систем сингулярных интегральных уравнений // Известия высших учебных заведений. Математика. - 1978. - №4 (191). - С.43-51.
9. Габдулхаев Б.Г., Ермолаева Л.Б. Один новый полиномиальный оператор и его приложения // Теория приближения функций. - Москва: Наука, 1987, с.98-100.
10. Ермолаева Л.Б. Решение интегральных уравнений методом подобластей // Известия высших учебных заведений. Математика. - 2002. - №9 (484). - С.37-49.
11. Золотаревский В., Сокиркэ А., Вулпе С. Интерполирование функций в комплексной области и приложения // Analele ATIC, 2003, vol.I(IV). - Chișinău: Evrica, с.129-147.
12. Zolotarevskii V.A., Al-Sabayleh M., Vulpe S.I., Sokirke A.I. Application of the subdomain method to the approximate solution of singular integral equations on closed integration contours // Differential Equations. - 2004. - Vol.40. - No9. - P.1313-1320.
13. Пресдорф З. Некоторые классы сингулярных уравнений. - Москва: Мир, 1979. - 493 с.

Prezentat la 05.11.2008